

Beste collega's, college,

Van een inwoner ontving ik deze foto's van het interview in B-Magazine met Henk Wijkhuizen. Opvallend is dat de wethouder daarin uitspraken doet die niet worden onderbouwd en ook vooruitlopen op onderzoek waar hij zelf aan refereert. Ik noem enkele voorbeelden:

- . pompen helpt 'waarschijnlijk' niet zegt de wethouder. Hoe weet hij dat?
- . De uitleg die hij zelf geeft:
 - (a) pompen lost niks op omdat het water in de hogere grondlagen zit (?),
 - (b) er onderzoek wordt gedaan naar infiltratie (?) en
 - (c) alleen oppompen om het af te voeren wil je niet vanwege voorkoming van paalrot (?).Het is voor de lezer niet meer te volgen. De samenhang ontbreekt en het een is geen logische verklaring voor het ander;
- . Ook nu weer wordt het onderzoek genoemd naar diepinfiltratie vanuit de Lek. Maar, infiltratie zou geen effect hebben op de grondwateroverlast in de huizen want de schade komt door het grondwater uit hogere grondlagen? Zeg het maar.
- . Het derde argument verbaast in zoverre dat de peilbesluiten altijd gericht zijn op het voorkomen van paalrot. Dat zou betekenen dat er tussentijds een ander peilbesluit is genomen, nl waardoor kennelijk de grondwaterstand is verhoogd met dat doel?
- . De extreme neerslag wordt genoemd. De wethouder weet ook dat Aveco eerder onderzoek deed. De uitslag was tien jaar geleden ook al dat sprake was van een incident. We weten wel beter. Er valt meer neerslag in korte tijd en dat is een trend;
- . 'maar heel eerlijk, onze mogelijkheden zijn beperkt' zegt de wethouder. Dat is misleidend. Natuurlijk kan de gemeente samen met de andere partners dit probleem oplossen. Dat is eerder ook gelukt.
- . Wat is het alternatief wethouder? Ik wil er wel even heel duidelijk op wijzen dat de eigenaren van de panden in Aerdenhout niet van plan zijn om het getreuzel af te wachten. Ze kunnen zich dat niet veroorloven en zijn nu en masse bezig om het grondwater weg te pompen. Duizenden kuub schoon grondwater elke dag zo het riool in.
 - Is dat de bedoeling? Intussen sterven bomen, eerst door te veel water, straks door te weinig. Als je door Aerdenhout loopt dan hoor je het water kolken in het riool. Iedereen werkt voor zichzelf en zorgt dat het huis droog blijft, maar dit is natuurlijk geen structurele oplossing. Dit is een taak voor de overheid. Loop niet weg voor die taak;
- . De wethouder zegt: de gemeente onderzoekt of het meetsysteem voor het grondwater kan worden verfijnd. Dus terwijl de mensen te horen krijgen dat het model goed werkt (Aveco de Bondt) en de peilbuizen in de Kennemerduinen grotendeels zijn dichtgezet (!?) want die hebben we niet meer nodig (PWN), wordt toch onderzocht of het meetsysteem functioneert? Dit terwijl iedere leek kan zien dat het niet goed werkt. De duinen staan boordevol water en dat loopt de huizen binnen. Het is PWN die daar zelf voor waarschuwt met een bord dat bij een van de twee resterende peilbuizen staat in de Kennemerduinen. Overigens heeft Gerard Metselaar al de noodklok bij de wethouder geluid toen hij op 12 oktober 2023 foto's nam van de stand van het grondwater in de duinen. Het water stond zo hoog dat er direct risico was voor de huizen. Maar ach, dat werd terzijde geschoven. Het was niet waar, er was geen risico enz. En dit terwijl het toen nog gewoon droog stond in de duinen en de 'extreme en incidentele' neerslag nog moest vallen.

Kortom: of het vertrouwen met dit interview een opkikker heeft gekregen, daar bestaat wel enige twijfel over. Is Henk Wijkhuizen nog wel de juiste man op de juiste plek? Juist omdat we dit toch uit

en te na hebben besproken en hij maar blijft volharden in tegenstribbelen i.p.v. de schouders eronder en te zorgen dat we worden verlost van het vooruitzicht van jaarlijks terugkerende hoge grondwaterstanden. Een nachtmerrie die moet worden gestopt. Aan de collegepartijen en het college bij deze het dringende verzoek om toch eens na te gaan denken over een andere taakverdeling want dit interview laat opnieuw zien dat de wethouder er geen zin in heeft.

Mvrgr,

Marielys Roos
Fractievoorzitter Hart voor Bloemendaal

Nb: aan de griffie het verzoek dit op te nemen op de LIS

Wateroverlast aanpakken

Afgelopen najaar regende het wekenlang keihard. De gevolgen waren overal merkbaar: op sportvelden bleven plassen staan, in de duinen stroomden fietspaden onder en in sommige wijken kwam grondwater omhoog in kelders. Wat kunnen de gemeente en inwoners doen tegen wateroverlast?

tekst: Ellen Meijer - m.m.v. gemeente Bloemendaal

Het klimaat verandert, waardoor weerextremen vaker voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan de storm van afgelopen juli en de hete, droge zomer van 2018. Sinds 1901 wordt in Nederland de temperatuur gemeten en sinds 1906 de hoeveelheid neerslag. Volgens klimaatadaptatienederland.nl gaat 2023 de boeken

in als het warmste, natste jaar sinds de metingen begonnen. Afgelopen jaar viel landelijk gemiddeld 1060 mm neerslag, schrijft het KNMI, terwijl dat normaal gesproken 795 mm is. In de kuststrook was de regenval nog extremer: ruim 1300 mm, met in de laatste drie maanden zo'n 300 mm meer dan normaal.

Deze illustratie laat zien wat je kunt doen bij wateroverlast.

Enkele voorbeelden:	Er is risico op kortsluiting of brand	Losliggende putdeksels op de weg	Verstopte riolering in de straat	Verstopte riolering in huis	Ondergelopen ruimtes
Geen spoed, wel brandweer ter plaatse Bel 0900-0904	✓	✓			
Bel uw gemeente			✓		
Dit kunt u zelf doen				Bel een loodgieter	Kijk voor advies op het waterloket
				✓	✓

Bij acuut gevaar belt u 112.

Is er geen spoed, maar heeft u toch de brandweer ter plaatse nodig, bel dan 0900-0904.

Ondergelopen kelders
Vanaf half oktober kwamen bij de gemeente zo'n tachtig meldingen binnen over wateroverlast. In eerste instantie vooral uit de laaggelegen veengebieden. Het laat slecht water door, waardoor het overvloedige regenwater moeilijk weg kon. De meeste meldingen gingen over plassen op sportvelden en ondergelopen kruipruimtes en kelders. Uit de meldingen meer, wel uit hoger gelegen gebied in Aerdenhout. "Inwoners maken zich zorgen en dat kan ik me goed voorstellen," zegt Henk Wijkhuizen, de Bloemendaalse wethouder die over waterbeheer gaat. "Maar in Aerdenhout hebben we geen drainage-systemen waarmee we de grondwaterstand kunnen beïnvloeden. De kelders van sommige woningen liggen bovendien meer dan tweeënhalf meter onder het maaiveld en daar staat momenteel veel water. Als een kelder grondwater doorlaat, is de enige oplossing hem waterdicht te maken. Die verantwoordelijkheid ligt bij de grondeigenaar."

Geen verband met waterwinning
Er wordt wel gezegd dat de hoge grondwaterstand te maken heeft met het stoppen van waterwinning in de duinen. Dat gebeurde in 2002 om verdroogde natuur te herstellen. Veel mensen vreesden destijds wateroverlast, omdat de kuststrook van noord naar zuid is volgebouwd, terwijl beekjes en duinrellen die overtollig water kunnen afvoeren van west naar oost lopen. Om die reden zijn destijds diverse maatregelen getroffen, vertelt Henk. "Zo zijn in Overveen en Bloemendaal drainage aangelegd en plaatselijk duinbeken en reellen hersteld. En die werkten twintig jaar probleemloos."

De huidige overlast staat volgens hem los van de waterwinning, omdat die alleen op grote diepte plaatsvond. Henk: "Zelfs al zouden we de pompen in de duinen weer aanzetten, dan lost dat het probleem in de hogere grondlagen waarschijnlijk niet op. Er wordt wel onderzoek gedaan naar infiltreren en later weer oppompen van water, maar alleen oppompen om af te voeren is geen optie. We moeten namelijk ook zorgen dat het grondwater in bepaalde wijken

hoog genoeg blijft om te voorkomen dat houten funderingspalen droogvallen en gaan rotten."

Extreem of normaal?

Bloemendaal heeft een grondwaterbeleid en beheerplan. Beide worden elke vier jaar herzien. De komende periode staan vooral onderzoeksopdrachten gepland. Henk: "Een belangrijke vraag daarin is: zien we de regenval in de herfst als eenmalige, extreme situatie of wordt dit het nieuwe normaal? Sommigen menen dat ons watersysteem niet functioneert. Het punt is vooral dat het niet is ingericht op extremen. Voor twaalf drukke stranddagen in een jaar ga je ook geen extra weg naar zee aanleggen."

Begin februari nam de gemeenteraad unaniem een motie aan die het gemeentebestuur vraagt om een extra inspanning op waterbeheer. Henk: "De raad vraagt ook wat de gemeente extra kan doen voor inwoners die te maken hebben met ernstige wateroverlast. Daar gaan we zeker naar kijken. Maar heel eerlijk, onze mogelijkheden zijn beperkt. Overal geulen graven is niet doelmatig en niet effectief, want dan leg je een duur systeem aan waarvan je niet weet of het ooit weer nodig is. Bij bijna alle meldingen zeggen mensen dat ze al dertig, soms zelfs vijftig jaar hier wonen en niet eerder een ondergelopen kelder hadden. De materie is complex. Daarom was er begin maart een bijeenkomst waar PWN, Waternet en Hoogheemraadschap Rijnland uitleg gaven aan inwoners en de gemeenteraad over hun waterbeheer."

Eerst onderzoeken

Welke weerextremen we kunnen verwachten is onzeker. "Zeker is wel dat ze vaker gaan voorkomen," benadrukt Henk. "Daar moeten we ons tegen wapenen – de overheid én burgers. De overheid gaat over wegen en openbare terreinen, particuliere eigenaren over hun terrein. Natuurlijk kunnen dingen ook in samenspraak gebeuren. De gemeente kan bijvoorbeeld meedenken, adviseren en inwoners helpen een gespecialiseerd bedrijf te vinden." Bloemendaal werkt sinds een jaar samen met vier andere gemeenten in Zuid-Kennemerland aan klimaatadaptatie,

'Er is geen eenvoudige, snelle oplossing'

onder andere op het gebied van hittestress, zeespiegelstijging en grondwaterbeheer. Verder onderzoekt de gemeente of het meetsysteem voor het grondwaterpeil verder kan worden verfijnd. Henk: "Voordat je ingrijpt in een watersysteem moet je onderzoeken wat waar invloed op heeft, anders doe je mogelijk het verkeerde. Zodra de ideeën over klimaatverandering bij het KNMI veranderen, passen wij ons grondwaterbeheerplan aan. Gemeenten gaan ook opnieuw een stresstest doen om te achterhalen hoe goed ze extreme weersomstandigheden aankunnen. Het onderwerp heeft structureel onze aandacht." ■

Vragen over water?

Volgens de nieuwe Hemelwaterverordening kan de gemeente op plekken waar naast het 'vuilwater'-riool een riool ligt voor afvoer van regenwater inwoners verplichten hun regenpijp los te koppelen van het reguliere riool. Dit helpt om wateroverlast te voorkomen en het relatief schone regenwater vast te houden voor droge periodes. Wil je een melding doen over wateroverlast? Dat kan via het Waterloket (bloemendaal.nl/waterloket). Daar vind je ook meer informatie over waterbeheer en wateroverlast in de gemeente.